

De 12 Punten van Berlijn (juli 2009)

Tijd voor een nieuw engagement Bouwen aan een nieuwe relatie tussen Joden en Christenen

In de zomer van 1947 kwamen 65 joden en christenen uit 19 landen samen in Seelisberg, in Zwitserland. Zij kwamen samen om hun diepe leedwezen uit te spreken over de sjoa, hun vastberadenheid om het antisemitisme te bestrijden en om hun wil te onderstrepen om te bouwen aan sterkere relaties tussen joden en christenen. Zij stelden het antisemitisme aan de kaak als een zonde tegen God en de mensheid en een gevaar voor de moderne beschaving. Deze bezorgdheid werd verwoord in 10 punten, gericht aan de christelijke kerken om hun verstaan van het jodendom en de relatie tussen jodendom en christendom te vernieuwen.

Nu, meer dan 60 jaar later geeft de International Council of Christians and Jews een nieuwe verklaring uit, deze keer gericht aan de christelijke én de joodse gemeenschappen in heel de wereld. Het wil de verjaardag vieren van de ontmoeting in Seelisberg, die tevens de start van de International Council of Christians and Jews was. Deze oproep laat de nood zien om de 10 Punten van Seelisberg te verfijnen in overeenstemming met de verworvenheden in de interreligieuze dialoog sinds dit belangrijk document van 1947.

Deze nieuwe oproep bevat 12 punten - geformuleerd als doelstellingen gericht aan christenen en joden, én aan de christelijke en de joodse gemeenschappen samen. Na de opsomming van deze 12 punten en de specifieke opdrachten voor ieder van hen, geeft het document de geschiedenis van de relaties tussen christenen en joden die het contextuele kader geeft en de stimulans voor dit initiatief (*zie onderaan de tekst de verwijzing*).

Als leden van de Internationale Raad van Christenen en Joden komen wij samen naar buiten in deze nieuwe oproep en wij doen dat als actieve leden van onze tradities in een eeuwenlange geschiedenis van vervreemding van elkaar, van vijandigheid en conflict gekenmerkt door gevallen van vervolging en geweld tegen joden in een christelijk Europa, maar ook gekenmerkt door inspirerende momenten van hoffelijkheid en wederzijdse erkenning.

Aangespoord door het initiatief van Seelisberg hebben we gewerkt om de erfenis van vooroordelen, haat en wederzijds wantrouwen weg te werken. Door een serieuze inzet voor de dialoog, zelfkritische analyse van onze teksten en tradities, de gezamenlijke studie en actie voor gerechtigheid, verstaan wij de ander beter, aanvaarden wij de ander in de volle breedte van de verschillen en bevestigen wij onze gemeenschappelijke menselijkheid. We begrijpen dat joods-christelijke relaties niet een "probleem" zijn dat zal worden "opgelost", maar een continu proces van leren en verfijnen. Misschien wel het belangrijkste, we hebben vriendschap gevonden en vertrouwen. We hebben gezocht en samen licht gevonden.

De reis is niet eenvoudig noch gemakkelijk geweest. We hebben veel obstakels en tegenslagen ontmoet, met - soms ernstige - conflicten rond theologische en historische ontwikkelingen. Maar onze vastberadenheid om de dialoog verder te zetten niettegenstaande al die moeilijkheden, om eerlijk te communiceren en uit te gaan van de goede wil bij de partners, heeft ons op koers gehouden. Om deze redenen zijn wij van mening dat de geschiedenis, de uitdagingen en de verwezenlijkingen van de dialoog van belang zijn voor ieder die betrokken is bij conflicten tussen groepen en tussen godsdiensten.

In deze geest publiceren wij deze oproep tot de christelijke en de joodse gemeenschappen in heel de wereld.

Tijd voor een nieuw engagement : De 12 Punten van Berlijn

een oproep tot de christelijke en de joodse gemeenschappen in heel de wereld

Wij, als International Council of Christians and Jews (Internationale Raad van Christenen en Joden), en via onze ledenorganisaties, nemen ons voor om ons engagement van de Tien Punten van Seelisberg aan het begin van onze Raad te vernieuwen. Daarom publiceren wij deze oproep aan christenen, joden en alle mensen van goede wil.

Een oproep tot christenen en christelijke gemeenschappen

Wij engageren ons om de volgende doelen te bereiken en nodigen alle christenen en christelijke gemeenschappen uit om samen met ons alle overblijfselen weg te ruimen van gebrek aan respect ten overstaan van joden en de verbondenheid sterker te maken met de joodse gemeenschappen in heel de wereld.

1. Te strijden tegen religieus, raciaal en alle andere vormen van antisemitisme

bijbels

- door te erkennen dat Jezus ten volle een Jood van zijn dagen was en zijn boodschap te verstaan is binnen de context van het jodendom van de eerste eeuw
- door te erkennen dat Paulus ten volle een Jood van zijn dagen was en zijn boodschap te verstaan is binnen de context van het jodendom van de eerste eeuw
- door er de nadruk op te leggen dat recente studies over én de gemeenschappelijke kenmerken én de graduele scheiding tussen christendom en jodendom, voor ons verstaan van de joods-christelijke relaties van cruciaal belang zijn
- door de twee Testamenten in de christelijke Bijbel als complementair te zien en elkaar versterkend, eerder dan antagonistisch of inferieur/superieur. Denominaties die leesroosters gebruiken worden aangemoedigd om bijbelse teksten te kiezen in die zin.
- door zich uit te spreken tegen een foutieve christelijke lezing van bijbelse teksten die van joden en jodendom een karikatuur maken.

liturgisch

- door het verband te laten uitkomen tussen de christelijke en de joodse liturgie
- door de aandacht te trekken op de spirituele rijkdom van joodse schriftinterpretatie.
- door de christelijke liturgie te zuiveren van een anti-joodse kijk, meer bepaald in de prediking, de gebeden en de gezangen

catechetisch

- door de christelijk-joodse verwantschap in positieve termen te brengen in de opvoeding, de joodse fundamentele van het christelijk geloof te onderlijnen, en door te laten zien hoe joden zelf hun eigen traditie en praktijken bekijken.
- door bewust te zijn van de eeuwenlange traditie van christelijk anti-judaïsme en modellen aan te reiken om de unieke relatie tussen joden en christenen te vernieuwen
- door de grote godsdienstige rijkdom te onderlijnen die in de joodse traditie gevonden wordt, meer bepaald in de studie van belangrijke teksten.

2. De interreligieuze dialoog met joden te promoten

- door dialoog te verstaan als iets dat vertrouwen vraagt en gelijkwaardigheid tussen alle deelnemers, en daarbij elke notie te verwerpen om de ander te overtuigen van het eigen geloof
- door zich bewust te zijn dat dialoog de deelnemers uitdaagt kritisch naar de eigen traditie en die van de ander te kijken in een gezamenlijk engagement

3. Om een theologisch verstaan van het jodendom te ontwikkelen dat de eigen waarde van het jodendom bevestigt

- door alle onderwijs te bannen als zou het christendom het jodendom vervangen hebben in het verbond van God
- door de gemeenschappelijke opdracht van joden en christenen te onderstrepen om de wereld voor te bereiden voor de komst van het Koninkrijk van God, voor de komende wereld
- door evenwaardige en wederkerige relaties op te bouwen met joods-godsdienstige en burgerlijke organisaties

- door te garanderen dat de theologische bewegingen vanuit Azië, Afrika en Latijns Amerika, de feministische en bevrijdingsbewegingen en andere lezingen, een correct verstaan brengen in hun theologische formuleringen van het jodendom en van de joods-christelijke relaties

- door zich te verzetten tegen georganiseerde pogingen om joden te bekeren

4. Om te bidden voor de vrede van Jeruzalem

- door het geloof in een onvervreembare verbondenheid tussen christenen en joden te versterken

- door beter de diepe gehechtheid van het jodendom aan het land Israël te verstaan als fundamenteel godsdienstig en de band die veel joodse mensen hebben met de staat om fysisch en cultureel te overleven

- door wegen te zoeken om het bijbels spiritueel verstaan van het land beter op te nemen in het christelijk geloof

- door de politiek van de Israëlisch en de Palestijnse politieke instanties en sociale instellingen te bekritisieren wanneer dit moreel nodig is, en tegelijkertijd de diepe gehechtheid aan het land te beseffen

- door aanvallen op het zionisme aan te pakken als deze uitdrukking worden van een antisemitisme

- door steun te geven aan joodse, christelijke en moslim vredesbewegingen met Israëli's en Palestijnen om vertrouwen en vrede op te bouwen in het Midden-Oosten, waar allen in onafhankelijke, leefbare staten kunnen leven, gebouwd op internationaal recht en gewaarborgde mensenrechten

- door de veiligheid en de welvaart van de christelijke gemeenschappen te vergroten zowel in Israël als in Palestina

- om te werken aan betere relaties tussen joden, christenen en moslims in het Midden-Oosten en de rest van de wereld

---

Een oproep tot joden en joodse gemeenschappen

We engageren ons om de volgende doelen te bereiken en nodigen alle joden en joodse gemeenschappen uit om samen met ons alle hinderpalen en onjuiste beelden ten overstaan van christenen weg te werken en om de band met de christelijke kerken te versterken.

5. Om de pogingen van veel christelijke gemeenschappen te erkennen op het einde van de 20ste eeuw, om hun houding ten overstaan van joden te herzien

- door deze hervormingen te leren kennen in een intensievere dialoog met christenen

- door de gevolgen van deze veranderingen in de houding van christelijke kerken ten overstaan van joden in het gesprek in te brengen

- door joden van alle leeftijden te onderwijzen in deze veranderingen, zowel in het geheel van de geschiedenis van de joods-christelijke relaties als op elk niveau van het onderwijs aan groepen

- door accurate basisinformatie betreffende het christendom in te sluiten in het programma van de joodse scholen, rabbijnseminaries en programma's van volwassenenonderwijs

- door het Nieuwe Testament te bestuderen als een heilige tekst voor christenen en als literatuur, geschreven in grote mate door joden in een historisch-culturele context die gelijkaardig is als die van de vroeg-rabbijnse literatuur, en die tevens een inzicht geeft in de ontwikkeling van het jodendom in de eerste eeuwen van de gewone tijdrekening

6. Om joodse teksten en liturgie te herbekijken in het licht van deze christelijke bijsturingen

- door joodse teksten aan te pakken die xenofobisch of racistisch kunnen overkomen in de wetenschap dat veel religieuze tradities hoopgevende teksten hebben maar ook problematische. De nadruk bij alle religieuze tradities moet gelegd worden op teksten die de verdraagzaamheid en openheid versterken.

- door problematische teksten in hun historische context terug te plaatsen, meer bepaald teksten uit een tijd dat joden machteloos, vervolgd en vernederd waren.

- door een mogelijke herinterpretatie, verandering of weglating van delen uit de joodse liturgie die anderen op een problematische manier behandelen.

7. Om onderscheid aan te brengen tussen eerlijke kritiek op Israël en antisemitisme

- door bijbelse voorbeelden met een juiste kritiek te verstaan en sterker naar voor te brengen als uitdrukking van loyaliteit en liefde

- door christenen te doen begrijpen dat groepsidentiteit en onderlinge verbondenheid eigen zijn aan het joods zelfverstaan, naast het geloof en de godsdienstige praktijk, waardoor een engagement voor het voortbestaan en de veiligheid van de staat Israël van groot belang is voor de meeste joden.

8. Om de staat Israël te ondersteunen als deze werkt aan de verwezenlijking van de idealen van het begin, een taak die Israël deelt met veel naties in de wereld.

- door gelijke rechten te verzekeren aan godsdienstige en etnische minderheden - zoals christenen - in de joodse staat
- om te komen tot een rechtvaardige en vreedevolle oplossing van het Israëliisch-Palestijns conflict

---

Een oproep tot christelijke en joodse gemeenschappen samen en tot anderen

---

We engageren ons om de volgende doelen te bereiken en nodigen alle joden, christenen en moslims uit, samen met alle gelovigen en mensen van goede wil, om altijd de ander te respecteren en elkaars verschillen en waardigheid te aanvaarden.

9. Om interreligieuze en interculturele opvoeding te bevorderen

- door negatieve beelden van de ander te bestrijden, de fundamentele waarheid te onderwijzen dat ieder geschapen is naar het beeld van God;
- door het wegnemen van vooroordelen ten overstaan van de ander voorrang te geven in het opvoedkundig proces
- door de wederzijdse studie van de godsdienstige teksten te bevorderen, zodat joden, christenen en moslims, en andere gelovigen kunnen leren van en met elkaar.
- door gemeenschappelijk sociale acties te ondersteunen die gemeenschappelijke waarden onderstrepen

10. Om interreligieuze vriendschap en samenwerking te bevorderen en sociale rechtvaardigheid in een globale wereld

- door het unieke van elke persoon te laten uitkomen en de politieke, economische en sociale welvaart van iedereen te bevorderen
- om mensen uit een andere geloofstraditie, die migreren naar een nieuw land en waar zij opgenomen worden in een religieuze minderheid, als evenwaardige medeburgers te erkennen
- om gelijke rechten na te streven voor iedereen, wat ook zijn of haar godsdienst, geslacht of seksuele oriëntatie is
- door gevoelens van godsdienstige superioriteit - en dus de andere te bekijken als inferieur - die in alle tradities schuilen, inbegrepen de eigen traditie, te erkennen en die proberen te overwinnen

11. Om de dialoog te vermeerderen met politieke en economische instanties

- door samen te werken met de politieke en economische wereld waar mogelijk om de godsdienstige verstandhouding te vergroten
- door gebruik te maken van de groeiende interesse in interlevensbeschouwelijke relaties bij politieke en economische groepen
- door bij politieke en economische instanties gesprekken op te starten rond de dringende noodzaak van rechtvaardigheid in een globale wereld

12. Om netwerken op te zetten met allen die iets willen doen voor een goed rentmeesterschap rond milieu-vraagstukken

- door aan te moedigen dat de zorg voor de aarde aan iedereen is toevertrouwd
- door de gemeenschappelijke bijbelse plicht van joden en christenen betreffende de schepping te erkennen en de verantwoordelijkheid om dit effect te laten hebben in het openbaar gesprek en in acties

Tot al deze uitdagingen en verantwoordelijkheden engageren wij onszelf als International Council of Christians and Jews en de ledenorganisaties

Berlijn, juli 2009

Voorgelegd aan de internationale Conferentie en de Jaarlijkse Algemene Vergadering van het ICCJ.

Vertaling DR ; origineel op http://www.iccj.org/en/pdf/Berlin_Paper.pdf met nog een bijkomende nota over de veranderingen in de relaties in de loop van de geschiedenis